

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (prenovitev)

(COM(2011) 402 konč. – 2011/0187 (COD))

(2012/C 24/29)

Poročevalec: **g. HENCKS**

Svet je 22. julija 2011 sklenil, da v skladu s členom 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (prenovitev)

COM(2011) 402 konč. – 2011/0187(COD)

Strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 7. oktobra 2011.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 475. plenarnem zasedanju 26. in 27. oktobra 2011 (seja z dne 26. oktobra) s 150 glasovi za in 4 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Veljavnost uredbe (ES) št. 717/2007, ki določa zgornje meje veleprodajnih in maloprodajnih cen za gostovanje govornih storitev, se bo 30. junija 2012 iztekla, čeprav se še ni razvila zdrava konkurenca in čeprav so uporabniki še vedno primorani plačevati previsoke cene.

1.2 Potrebni so torej novi ukrepi EU, če ta želi uresničiti cilj, ki si ga je zadala v okviru digitalne strategije za Evropo, in sicer najpozneje do leta 2015 odpraviti razlike med tarifami za gostovanje in nacionalnimi tarifami.

1.3 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) odobrava nove ukrepe, ki so po njegovem mnenju sorazmerni in ustrezni za zagotavljanje razpoložljivosti in dostopa do storitve splošnega gospodarskega pomena po sprejemljivih cenah. Predlagano novo znižanje zgornje meje cen gre v pravo smer, namreč k srednjeročni odpravi cen gostovanja v vseh možnih oblikah.

1.4 EESO se načeloma strinja tudi z določbo, ki strankam omogoča prost dostop do govornih storitev, storitev SMS in podatkovnih storitev gostovanja vseh povezanih ponudnikov, pri čemer lahko obdržijo svojo telefonsko številko.

1.5 Vendar pa EESO izraža obžalovanje, da v predlogu Komisije ni predvidene ocene učinka novih ukrepov na zaposlovanje in delovne pogoje v tem sektorju.

1.6 EESO v zvezi s trajanjem gostujočih odhodnih klicev poziva k skrajšanju začetnega najkrajšega obdobja zaračunavanja, ki je trenutno določeno na 30 sekund, s čimer bi upoštevali razvoj na tem področju v nekaterih državah članicah.

2. Ozadje

2.1 Znižanje cen gostovanja mobilnih storitev za uporabnike, ki potujejo po Evropski uniji, spada od leta 2005 k politiki EU na področju elektronskih komunikacij in industrije.

2.2 Ker ni bilo odziva na pozive Komisije, ki je od operaterjev zahtevala znižanje previsokih cen gostovanja mobilnih komunikacijskih storitev, je EU sklenila ukrepati z uravnavanjem cen.

2.3 EU je v Uredbi (ES) št. 717/2007 s 1. septembrom 2007 uvedla zgornjo mejo cen na minuto (evropska tarifa) za gostovanje v mobilnih telefonskih omrežjih (za vele- in maloprodajo), ki se je do leta 2010 vsako leto znižala za 0,03 EUR.

2.4 Kljub temu, da je bila evropska tarifa določena tako, da dopušča dovolj zdrave konkurence med operaterji pod dopustno zgornjo mejo, je Komisija ugotovila, da so se povprečne cene operaterjev gibale le nekoliko pod določeno zgornjo mejo.

2.5 Zato je bila veljavnost Uredbe (ES) št. 717/2007 podaljšana do 30. junija 2012, hkrati pa se je letno zniževala najvišja cena za glasovne klice. Ob tej priložnosti je bila uvedena tudi zgornja meja vele- in maloprodajnih cen za sporočila SMS ter veleprodajnih cen gostovanja za podatkovne storitve, medtem ko za maloprodajne cene gostovanja za podatkovne storitve zgornja meja ni bila določena.

2.6 Poleg tega je bilo z namenom, da se preprečijo „skriti stroški“ za potrošnika, 1. julija 2009 uvedeno obračunavanje po sekundnem intervalu po 30 sekundah za odhodne klice in obračunavanje po sekundnem intervalu za celotno trajanje dohodnih klicev.

3. Novi predlog Komisije

3.1 Ker bo Uredba (ES) št. 717/2007 prenehala veljati s 30. junijem 2012 in glede na to, da je Komisija v poročilu o razvoju trga storitev gostovanja ugotovila, da se cene (razen posebnih paketov) niso dovolj spremenile in zato uporabnikom ni mogoče zagotoviti, da ne bodo plačevali previsokih cen v primerjavi z domačimi tarifami, za katere veljajo konkurenčni pogoji, je Komisija pred kratkim predstavila nov predlog za spremembo omenjene uredbe.

3.2 Novi predlog uredbe poleg novega bistvenega znižanja zgornjih mej cen do leta 2016 ali 2022 vsebuje tudi strukturne ukrepe, in sicer:

- ločitev storitev gostovanja od nacionalnih storitev, kar bi naročniku omogočalo, da izbere drugega operaterja za storitve gostovanja (govorna sporočila, SMS, prenos podatkov), pri čemer lahko obdrži svojo telefonsko številko;
- obveznost operaterjev omrežja, da omogočijo dostop do storitev gostovanja tudi na veleprodajni ravni.

3.3 Dokler strukturne reforme ne bodo začele učinkovati, Komisija v zvezi s tarifnimi določbami predlaga, da se veljavnost Uredbe (ES) št. 717/2007 podaljša za 10 let, tj. do 30. junija 2022.

3.4 Zgornje meje maloprodajnih cen naj bi veljale do 30. junija 2016, medtem ko naj bi se zgornje meje veleprodajnih cen ohranile v celotnem regulativnem obdobju, razen če se že prej ne razvije dovolj močna konkurenca.

3.5 Maloprodajne cene za storitve podatkovnega gostovanja so trenutno edine, ki še niso regulirane, zato so še vedno previsoke, včasih celo sedemkrat višje kot veleprodajne cene.

3.6 Zato so načrtovani regulativni posegi, ki naj bi do leta 2014 postopoma znižali maloprodajne cene na kilobajt za podatkovne storitve. Od julija 2014 do julija 2016 bodo zgornje meje cen ostale nespremenjene, nato pa bodo odpravljene, razen če se že prej ne razvije dovolj močna konkurenca, ki bi omogočila zgodnejšo odpravo.

3.7 Za podatkovne storitve na veleprodajni ravni se bodo zgornje meje cen letno zniževale, in sicer do 30. junija 2015, nakar bodo ostale na isti ravni do izteka veljavnosti nove uredbe (načeloma leta 2022).

4. Splošne ugotovitve

4.1 Potreba po rešitvi vprašanj, povezanih z gostovanjem, da bo mogoče uresničiti enotni trg, je v skladu tako s strategijo Evropa 2020 kot z Aktom za enotni trg in digitalno strategijo za Evropo.

4.2 EESO opozarja, da spadajo elektronske komunikacije med storitve splošnega gospodarskega pomena, ki morajo kot take biti splošno razpoložljive in dostopne po sprejemljivih cenah.

4.3 EESO zato odobrava vse ukrepe, ki preprečujejo, da potrošniki plačujejo previsoke cene za gostujoče odhodne ali dohodne klice. EESO poleg tega poziva Komisijo, naj tako odločno ukrepa tudi proti previsokim maržam, ki jih uporabljajo prevladujoči operaterji drugih storitev splošnega gospodarskega pomena.

4.4 Storitve mobilnega gostovanja so eden glavnih elementov digitalne strategije za Evropo, katere cilj je odpraviti razlike med cenami gostovanja in nacionalnimi cenami najpozneje do leta 2015, torej srednjeročno odpraviti cene gostovanja v vseh možnih oblikah.

4.5 Vendar se ta cilj v uredbi, katero obravnava to mnenje, ne pojavi kot formalna določba. Nova znižanja zgornjih mej cen za gostovanje pa ne dopuščajo več skoraj nobenega manevrskega prostora med nacionalnimi cenami in cenami gostovanja.

4.6 Čeprav je dosedanji pristop nižanja cen z določanjem njihovih zgornjih mej vodil do bistvenega padca cen (glej spodnjo razpredelnico, ki jo je pripravil EESO), pa je ta ukrep z obravnavanim predlogom dosegel svoje meje in ni trajnosten.

	Govorne storitve EUR/minuto (brez DDV)			SMS EUR/SMS (brez DDV)		Prenos podatkov EUR/kilobajt (brez DDV)	
	veleprodajna cena	maloprodajna cena / odhodni klic	maloprodajna cena / dohodni klic	veleprodajna cena	maloprodajna cena	veleprodajna cena	maloprodajna cena
Povprečna cena do 1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—
Uredba (ES) št. 717/2007							
najvišja cena 1.9.2007–31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
najvišja cena 1.9.2008–30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
najvišja cena 1.7.2009–30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Govorne storitve EUR/minuto (brez DDV)			SMS EUR/SMS (brez DDV)		Prenos podatkov EUR/kilobajt (brez DDV)	
	velepro- dajna cena	malopro- dajna cena / odhodni klic	malopro- dajna cena / dohodni klic	velepro- dajna cena	malopro- dajna cena	velepro- dajna cena	malopro- dajna cena
Uredba (ES) št. 580/2008							
najvišja cena 1.7.2010–30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
najvišja cena 1.7.2011–30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
najvišja cena 1.7.2012–30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Predlog uredbe COM(2011) 402							
najvišja cena 1.7.2013–30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
najvišja cena 1.7.2014–30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
najvišja cena 1.7.2015–30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
najvišja cena 1.7.2016–30.6.2022	0,06	zgornja meja (*) odpra- vljena	zgornja meja (*) odpra- vljena	0,02	zgornja meja (*) odpra- vljena	0,10	zgornja meja (*) odpra- vljena
(*) pod pogojem, da se razvije dovolj močna konkurenca.							

4.7 Z znižanjem cen ni mogoče rešiti strukturnih problemov, s katerimi se sooča trg gostovanja. Zato EESO odobrava, da novi predlog uredbe poleg tarifnih pravil vsebuje tudi strukturne določbe, ki domačega operaterja obvezujejo, da svojim strankam od 1. julija 2014 omogoča dostop do govornih storitev, storitev SMS in podatkovnih storitev gostovanja vseh drugih povezanih ponudnikov.

4.8 EESO sicer načeloma pozdravlja to določbo, vendar je zaskrbljen, da bo ta ukrep preveč strank usmeril k velikim skupinam, ki imajo na trgu prevladujoč položaj, in škodil manjšim operaterjem, še toliko bolj, ker bodo njihovi stroški za tehnično in komercialno izvedbo predlaganega ukrepa sorazmerno višji zaradi fiksnih stroškov.

4.9 EESO poziva Komisijo, naj poskrbi za to, da bo kljub vključenosti več akterjev v zagotavljanje mobilnih komunikacij ostala zagotovljena preglednost za končne odjemalce.

4.10 Čeprav bi lahko predlog Komisije za razširitev dostopa do trga za čezmejne ponudnike storitev gostovanja („operaterje navideznih mobilnih omrežij“ – *Mobile Virtual Network Operators/MVNO*) prispeval k razvoju večje konkurence, pa EESO obžaluje, da ni bilo odziva na poziv Evropskega parlamenta leta 2005, da je treba preučiti učinek uredbe na manjše ponudnike mobilne telefonije v EU in njihov položaj na skupnem trgu storitev gostovanja.

4.11 Poleg tega EESO ugotavlja, da povzetek analize učinka in ocena učinka, ki sta priložena predlogu uredbe, na katerega se nanaša to mnenje, ne vsebujeta podatkov o pričakovanih posledicah novih ukrepov za zaposlovanje in/ali delovne pogoje v tem sektorju. Zato EESO poziva k pripravi dodatnih analiz.

4.12 EESO v zvezi s trajanjem gostujočih odhodnih klicev poziva k skrajšanju začetnega najkrajšega obdobja zaračunavanja, ki je trenutno določeno na 30 sekund, s čimer bi upoštevali razvoj na tem področju v nekaterih državah članicah.

V Bruslju, 26. oktobra 2011

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON